

Wijze lessen

ONLINE LEERGANG

- basis/primair onderwijs
- secundair/voortgezet onderwijs

Begeleid en op eigen tempo je didactisch handelen versterken

Deze **ONLINE LEERGANG** is een cursus voor leraren die hun didactische competenties willen versterken op basis van gedegen wetenschappelijk onderzoek over hoe mensen leren.

1. Inhoud

De leergang is opgebouwd rond het boek *Wijze lessen: twaalf bouwstenen voor effectieve didactiek*, geschreven door zes auteurs uit Nederland en België, met ruime ervaring in onderwijspraktijk en onderwijsonderzoek. Aan de basis van het boek liggen de meest robuuste en fundamentele inzichten uit de cognitieve psychologie en lerareffectiviteitsstudies. De twaalf bouwstenen worden aangereikt door de auteurs van het boek, experts van het ExCEL-team en andere nationale en internationale onderwijsexperts.

WIJZE LESSEN: TWAALF BOUWSTENEN VOOR EFFECTIEVE DIDACTIEK

MODULE

1

Activeer relevante voorkennis

Wat je al weet, bepaalt sterk hoe goed en hoe snel je nieuwe leerstof kunt verwerken. Hoe benut je voorkennis zodat die een kapstok vormt voor verder leren?

Na deze module weet je wat het belang van voorkennis is, hoe je die op een effectieve manier kan activeren en welke mogelijkheden er zijn om zelfs bij weinig voorkennis kapstokken te bieden om te leren.

MODULE

2

Duidelijke, gestructureerde en heldere instructie

Als leerlingen niet begrijpen wat er juist geleerd moet worden, wordt leren moeilijk. Effectieve leraren besteden ruime tijd aan duidelijke, gestructureerde en uitdagende instructie.

Na deze module weet je hoe je je instructie afstemt op de complexiteit van leerstof, hoe structuur in je instructie en leermaterialen het leren versterkt en waarom tempo, klasroutines en een focus op effectieve lestijd onmisbaar zijn.

Interesse?

Surf naar <https://excel.thomasmore.be/online-leergang/> voor meer informatie en inschrijvingen.

MODULE**3****Gebruik voorbeelden**

Op het moment dat leerlingen hun eerste stappen zetten in het verwerven van nieuwe kennis of vaardigheden, is het effectief om te werken met voorbeelden. Zo'n voorbeeld kan de leraar zijn die een vaardigheid demonstreert, een uitgeschreven uitwerking van een oefening of concrete voorbeelden bij een abstract begrip.

Na deze module ken je het belang van demonstreren, modelleren, werken met uitgewerkte en concrete voorbeelden. Je leert hoe, waarom en wanneer ze het leren bevorderen.

MODULE**4****Combineer woord en beeld**

Informatie die zowel via woorden als beelden wordt gepresenteerd, wordt gemakkelijker opgenomen dan wanneer alleen maar woorden worden gebruikt. Maar is dat altijd zo, of kan de combinatie het leren ook schaden?

Na deze module weet je wanneer de combinatie van woorden en beelden et leren versterkt maar ook wanneer het leren gehinderd kan worden door beelden.

MODULE**5****Laat de leerstof actief verwerken**

Productieve leerstrategieën stimuleren leerlingen om de leerstof actief te herkneden tot bijvoorbeeld een samenvatting, een tekening of een schema.

Na deze module ken je tal van manieren om samen met je leerlingen op een effectieve manier nieuwe leerstof actief te verwerken. Je leert ook wat de belangrijkste valkuilen zijn bij het aanleren van deze productieve leerstrategieën.

MODULE**6****Achterhaal of de hele klas het begrepen heeft**

Om alle leerlingen optimaal te laten leren is het van groot belang dat ze betrokken blijven en de uitleg begrijpen. Daarom is het nodig om met grote regelmaat na te gaan of alle leerlingen hebben begrepen wat je beoogt met je uitleg, opdracht en begeleiding.

Na deze module weet je wanneer en hoe je kan achterhalen wie mee is met de les en wie niet, zonder al te veel voorbereidingswerk. Je leert ook welke vervolgstappen je kan zetten wanneer veel leerlingen het niet begrijpen.

MODULE**7****Ondersteun bij moeilijke opdrachten**

Zolang leerlingen opdrachten nog niet zelfstandig aankunnen, is tijdelijke, individuele en aanpasbare ondersteuning van de leraar noodzakelijk. Dat proces wordt ook wel steigerleren of scaffolding genoemd. Naarmate de leerling bekwamer wordt, vermindert de ondersteuning van de leerkracht. De steigers worden als het ware afgebroken.

Na deze module weet je wanneer en voor welke leerlingen je best scaffolds voorziet, welke effectieve scaffolds er bestaan en hoe je de ondersteuning kan afbouwen richting zelfstandig werk.

Interesse?

Surf naar <https://excel.thomasmore.be/online-leergang/> voor meer informatie en inschrijvingen.

MODULE**8****Spreid oefening met leerstof over de tijd**

Oefening baart kunst, maar niet elke oefening is even waardevol ... Wanneer je nieuwe leerstof gaat inoefenen, werkt het beter wanneer je deze spreidt in de tijd.

Na deze module weet je hoe je optimaal gebruik kan maken van dit spreidingseffect, zonder steeds extra oefeningen en voorbereidingswerk te voorzien en zonder dat het je veel lestijd kost.

MODULE**9****Zorg voor afwisseling in oefentypen**

Tijdens het oefenen is afwisseling in oefeningentypes vaak aan te raden. Verandering van spijs doet immers eten. Toch leent niet elk onderwerp zich tot dit afwisselend leren. Hoe zit dat dan juist?

Na deze module weet je waarom het afwisselen van oefentypes werkt, voor welk soort onderwerpen en oefeningentypes het vooral effectief is en wanneer het afwisselen geen zin heeft of zelfs wordt afgeraden.

MODULE**10****Toetsing als leer- en oefenstrategie**

Leerlingen laten graven in hun geheugen op zoek naar een begrip of werkwijze die ze reeds geleerd hebben, is een van de krachtigste leerstrategieën. Hoewel zo'n ophaalproeven het leren merkbaar verbeteren, zetten veel leraren nauwelijks in op deze strategie.

Na deze module weet je wat bedoeld wordt met 'toetsing als leerstrategie', weet je aan welke voorwaarden zo'n oefentoets moet voldoen en leer je hoe je de strategie optimaal kan inzetten in klas én thuis.

MODULE**11****Geef feedback die leerlingen aan het denken zet**

Feedback is een van de krachtigste interventies om het leren van leerlingen te bevorderen. Het organiseren en geven van effectieve feedback is echter complex en verdient ruime aandacht.

Na deze module weet je welke feedback het leren bevordert en hoe je kan zorgen dat je leerlingen werkelijk iets doen met de gegeven feedback.

MODULE**12****Leer je leerlingen effectief leren**

Het is belangrijk dat leerlingen ook leren hoe ze zelfstandig aan de slag kunnen met hun taken en lessen, dat ze weten wat te doen als de leraar niet in de buurt is. Het aanleren van zelfregulerende vaardigheden is complex, maar met een handig stappenplan, lukt het best.

Na deze module weet je hoe je je leerlingen kan leren hoe ze hun eigen leren kunnen plannen, monitoren, evalueren en bijsturen en welke leerstrategieën ze het beste kunnen gebruiken wanneer ze zelfstandig aan het werken of studeren zijn.

Interesse?

Surf naar <https://excel.thomasmore.be/online-leergang/> voor meer informatie en inschrijvingen.

2. Waarom deze leergang?

Lesgeven heeft meer impact op de leerresultaten van leerlingen dan elk ander aspect van onderwijs. Daarom staat het versterken van je didactische kwaliteiten als leraar tijdens deze leergang centraal. Dit doen we door:

- lesaanpakken en leeractiviteiten te verbinden met hoe leerlingen leren;
- je te begeleiden bij het uitproberen van beste aanpakken in je klas;
- mogelijkheden te creëren om je kennis te delen en zo te leren van elkaar;
- te zorgen dat jouw succeservaringen ingang vinden in je school of leeromgeving.

3. Hoe zal je professionaliseren?

- Je kan kiezen of je de leergang in zijn geheel volgt, of elke module apart aankoopt;
- Je kan starten op elk moment;
- In elke module verwerf je kennis, ga je oefenen in de klas en denk je na over duurzame inzetbaarheid;
- De gemiddelde taakbelasting per module bedraagt 4u;
- Kies je voor het totaalpakket, dan worden tweemaal drie online webinars georganiseerd waarin eveneens ruimte is voor vragen en krijg je gratis toegang tot de open lezingen.

4. Voor en met wie?

De leergang is initieel ontwikkeld voor leraren, maar biedt ook andere onderwijsprofessionals ruime inzichten en inspiratie. Hoewel je de vorming hoofdzakelijk individueel doorloopt, is er regelmatig samenwerking met andere deelnemers. Ga je voor het totaalpakket, dan raden we je aan om deze professionele uitdaging aan te gaan met een soort 'leergangspartner'. Dit is iemand die je klas- of schoolcontext kent, je sparring partner en critical friend kan zijn tijdens je leerproces en je concrete en contextrijke feedback kan geven.

Interesse?

Surf naar <https://excel.thomasmore.be/online-leergang/> voor meer informatie en inschrijvingen.

5. Hoe zal de leergang jouw lesgeven en het leren van je leerlingen versterken?

We focussen op drie grote pijlers van lerarenprofessionalisering die in elke module aan bod komen:

- **Wetenschappelijk onderbouwde inhoud**

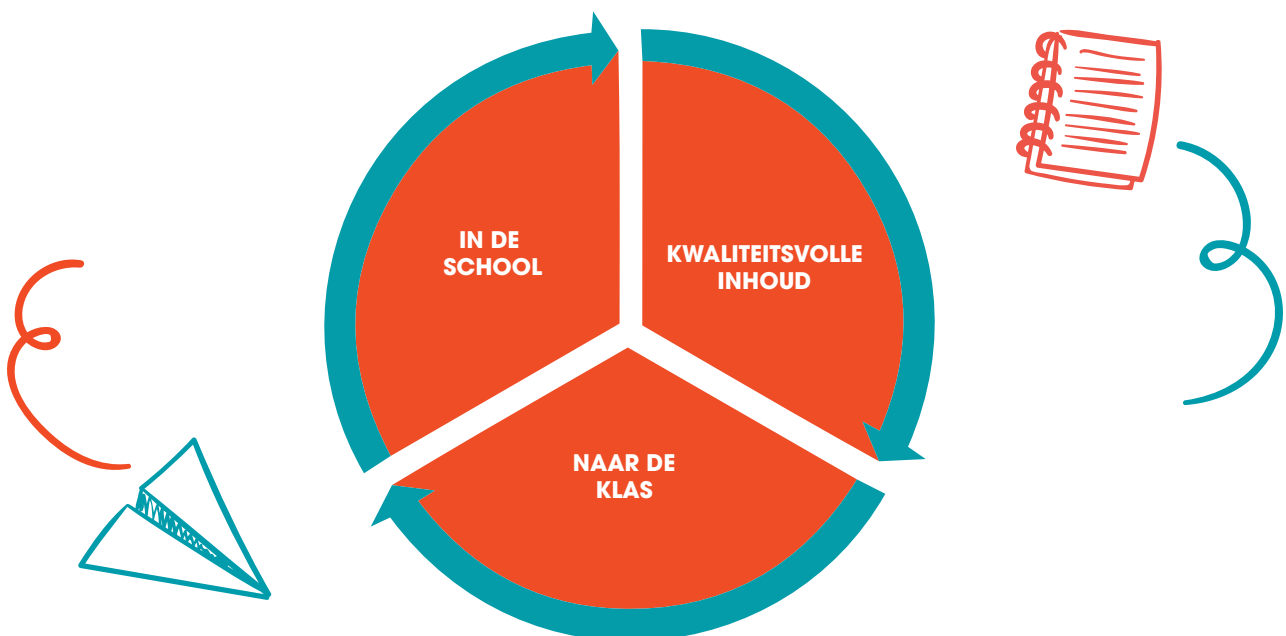
Je bestudeert de bouwstenen en gaat dieper in op bepaalde aspecten, telkens met het verbeteren van de leerresultaten als hoofddoel. Je leert o.a. via teksten, filmpjes, toepassingen, zelftests en praktijkvoorbeelden. Daarnaast voorzien we tijd en ruimte om eigen ervaringen en kennis te delen en hierover te reflecteren.

- **Naar de klas**

De context van je eigen klas vormt de basis van je professioneel leren. Nadat je de inhoud hebt verwerkt, zal je nagaan waar en hoe je de bouwstenen kan inzetten en zal je concrete lesaanpakken voorbereiden en uitvoeren. Nadien evalueer je en verzamel je informatie over de impact op het leren van je leerlingen. We begeleiden je in dit proces door begeleidende documenten, uitgewerkte voorbeelden en een kijkwijzers.

- **In de school**

De slaagkansen van je leren vergroten als je ondersteuning en aanmoediging krijgt van je schoolleiding. Zij kunnen extra kansen creëren om je verworven inzichten succesvol uit te proberen in je dagelijkse werking en om je succeservaringen en nieuwe inzichten te delen met collega's. Ook in deze laatste fase zullen we jou (én je schoolleider als je kiest voor het totaalpakket) de nodige ondersteuning en input bieden.

Interesse?

Surf naar <https://excel.thomasmore.be/online-leergang/> voor meer informatie en inschrijvingen.

6. Online leren

De leergang is vormgegeven rekening houdend met bestaande kennis over effectief online leren en lesgeven. Technologie wordt hierbij ingezet als een instrument om leren en instructie te versterken. Je ervaart zelf de mogelijke toegevoegde waarde van technologie en leert zo ook mogelijkheden kennen voor je eigen klaspraktijk.

Lusanne Stap - leraar

Ik volg Wijze Lessen online omdat ik nog meer wil leren over aanpakken die werken, maar ook om samen met collega's voor beter onderwijs te gaan.

Claudia Acar - leraar

Wat een vernieuwende manier van het aanbieden van een online cursus. Naast het lezen van de verschillende theorieën en onderzoeken, word je bij elke bouwsteen actief betrokken door filmpjes te bekijken, vragen te beantwoorden, opdrachten te maken en het geleerde in praktijk te brengen. Het tempo bepaal je zelf. Voor mij een ideale manier om de 'Wijze Lessen' eigen te maken.

Ellen Laninga - schoolleider

Wat mij aantrekt in Wijze lessen is dat we werken met 5 w's (zo heb ik dat maar genoemd op school). Weten Wanneer Wat Werkt en Waarom. Het gaat niet om wat je vindt, het gaat om wat werkt.

Tim Vervaet - leraar

De leergang bevat de basis, maar is daarnaast ook de perfecte verdieping voor wie nog wat verder wil gaan met het boek. Er komen heel wat interessante technieken aan bod die je vlot kan toepassen in je les en waar je snel resultaat van ziet. Ik pas de bouwstenen al geruime tijd toe in mijn lessen. Hierdoor gingen de scores van mijn leerlingen de hoogte in en ook tijdens de lessen merkte ik dat eerder geziene leerstof beter verankerd was in hun geheugen.

Interesse?

Surf naar <https://excel.thomasmore.be/online-leergang/> voor meer informatie en inschrijvingen.

EXCEL | EXPERTISECENTRUM
VOOR EFFECTIEF LEREN
@THOMAS MORE

Het Expertisecentrum voor Effectief Leren heeft een unieke blend van academische expertise en ettelijke decennia aan praktijkervaring op alle onderwijsniveaus. Hierdoor staan we garant voor zowel een state-of-the-art wetenschappelijke onderbouwing als een realistische vertaling naar de klaspraktijk.

Thomas More | ExpertiseCentrum voor Effectief Leren
Campus Sint-Andries | Sint-Andriesstraat 2 | 2000 Antwerpen | België
Gsm + 32 (0)486 072 383 | [excel.thomasmore.be](https://www.excel.thomasmore.be)